

Kursusprogram

Vejledning i efterskolen

Basiskursus for nye vejledere

Kursuscenter Brogaarden, Abelonelundvej 40, Strib, 5500 Middelfart

Kurset består af to internater:

- Første internat: 1.-3. september 2025
- Andet internat: 23-24. oktober 2025

Imellem internaterne arbejder deltagerne med en praksisopgave, der tager udgangspunkt i egen vejledningspraksis.

Formål

Formålet med basiskurset i vejledning er, at deltagerne:

- kan give eleverne en fagligt velfunderet vejledning gennem øget viden om uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledning og de lovmæssige rammer
- kan analysere, organisere og udvikle deres vejledningspraksis i forhold til efterskolens øvrige tilbud, værdigrundlag og traditioner
- kan indgå i samarbejdsrelationer om vejledning internt på skolen, med forældrene samt eksternt med de kommunale ungeindsatser (KUI) og ungdomsudannelserne
- bliver motiverede og får lyst til yderligere efteruddannelse om vejledning på enten diplom- eller masterniveau.

Indhold

Kurset giver en grundlæggende indføring i vejledningsopgaven på en efterskole og skaber refleksion om vejlederrollen. Kurset er tilrettelagt med en variation af undervisningsformer som oplæg, gruppearbejde, plenumdiskussioner, workshops suppleret med en selvstændigt formuleret praksisopgave. Kurset baserer sig på nyeste viden på vejledningsfeltet.

Deltagerinvolvering

Kurset er kendetegnet ved en høj grad af deltagerinvolvering med løbende vejledningsfaglige diskussioner og øvelser. Som deltager forventes man at bidrage med egne erfaringer som både vejleder og vejledningssøgende.

Målgruppe

Nye vejledere på efterskolen

Kursusleder

Mette Førby Larsen, lærer og vejleder, Bjergsnæs Efterskole samt ekstern konsulent, Efterskoleforeningen

Undervisere

- Mette Førby Larsen, lærer og uddannelsesvejleder på Bjergsnæs Efterskole. Ekstern konsulent i vejledning for Efterskoleforeningen
- Miriam Dimsits, lektor på VIA, underviser på diplomuddannelsen i uddannelses- erhvervs- og karrierevejledning, cand.mag., master i vejledning
- Bjarne Frandsen, lærer, vejleder og viceforstander ved Viby Efterskole
- Ulla Højmark Jensen, forsker i vejledning, lektor på institut for kultur og læring, Aalborg Universitet
- Peter Plant, ph.d. i karrierevejledning, professor emeritus ved Universitetet i Sørøst-Norge, tidligere lektor ved DPU, Aarhus Universitet, og mangeårig konsulent for EU Kommissionen
- Troels Aamand, master i pædagogisk ledelse, Aalborg Universitet, forstander ved Bjergsnæs Efterskole. Bestyrelsesmedlem i Efterskoleforeningen.
- Anne Marie Nyborg, leder af UU Sydlyn. Master i offentlig ledelse og tidligere underviser på DUEK

- Mie Juul Ingerslev, vejledningskoordinator, Efterskoleforeningen

Timetal

42 undervisningstimer samt 15 timer til arbejdet med praksisopgaven imellem de to internater. Praksisopgaven består af udførelse af en selvstændigt formuleret opgave med fokus på udvikling af skolens vejledningstilbud. Det er vigtigt for udbyttet af kurset, at der sættes tid af til praksisopgaven mellem internaterne. I alt 57 timer.

Forberedelse

Orienter dig meget gerne på foreningens hjemmeside om uddannelsesvejledning på efterskolerne:

<https://www.efterskolerne.dk/For-efterskoler/uddannelsesvejledning>

Efterskoleforeningen [2013]: *Efterskoleforeningens vejledningssyn*. <https://www.efterskolerne.dk/For-efterskoler/uddannelsesvejledning/integreretvejledning>

Efterskoleforeningen [2024]: *Uddannelsesvejledning i efterskolerne*, udgivet september 2024

https://www.efterskolerne.dk/da/Faglig_viden/Publikationer/Uddannelsesvejledning-i-efterskolen

Anden forberedelse til kurset

Medbring din egen efterskoles årsplan for vejledningen og/eller efterskolens årsplan.

Program for første internat: 1.-3. september 2025

Mandag 1. september 2025:

Kl. 9.30-10.00	Ankomst og kaffe <i>[Indkvartering på værelser sker i løbet af eftermiddagen]</i>	
Kl. 10.00 - 11.45	Velkomst Introduktion til kurset, deltagerne og underviserne Vejledning i efterskolen Efterskoleforeningens vejlednings-syn udfoldes og debatteres, og vi ser nærmere på begrebet integreret vejledning. Desuden kaster vi et blik på det vejledningslandskab, efterskolevejledningen befinder sig i. <i>v/ Mette Førby Larsen</i>	Litteratur Højmark Jensen, Ulla og Thomsen, Rie [2011]: <i>Vejledning i samspil</i> . Studie og Erhverv/ Schultz s. 19-45 Efterskoleforeningen [2015]: <i>7 fortællinger. Erfaringer fra den integrerede vejledning</i> : https://www.efterskole.dk/da/Faglig_viden/Publikationer/7_fortaellinger
KL. 11.45	Frokostpause	
Kl. 13.30 – 15.00	Karrierelæring i efterskolen Vejledningssmøderne på efterskolen kredser ofte om det, der skal ske efter efterskolen. Eleverne skal bl.a. træffe valg om ungdomsuddannelse, mens de går på efterskolen. Men hvilke forudsætninger har eleverne egentlig for at vide, hvad der findes af karrierer, uddannelser, jobs, måder at arbejde på, ting man kunne interessere sig for?	Litteratur Ulla Højmark Jensen [2020]: Elevperspektiv på karrierevejledning på efterskolerne. I: Graf, Stefan Ting & Jensen, Ulla Højmark: <i>Efterskolens praksis under lup</i> , kap. 11, s. 243-258. Thomsen, R. & Jensen, U. H. [2011]: <i>Vejledning i samspil. Evaluering og dokumentation af efterskolens vejledning</i> . Studie & Erhverv/ Schultz forlag [148 sider] Jensen, Ulla Højmark [2017]: <i>Muligheder for karrierelæring – om eksperimenterende obligatorisk brobygning og brobygningsrelaterede aktiviteter på efterskolerne</i> . Efterskoleforeningen. kortlink.dk/efterskolerne/2qges
Kl. 15.00-16.00	Pause og mulighed for frisk luft	

Kl. 16.00-18.00	Karrierelæring i efterskolen [fortsættelse]	
Kl. 18.00-19.30	Aftensmad	
Kl. 19.30-21.00	Forskellige metoder i den individuelle – og gruppevis vejledning på efterskolen: • Vejledningssamtalen • Gruppevejledning • Vejledning i fællesskaber Hvad er en vejledningssamtale, hvilken rolle har vejlederen og hvilke spørgsmål understøtter refleksion er fx nogle af dagens temaer. Vi skal se på, hvornår det giver mening at arbejde gruppevist og kollektivt med vejledning, og hvilke potentialer, der er til stede i de kollektive vejledningsformer. v/ Miriam Dimsits	Litteratur Løve, Tove [2012]: <i>Vejledning ansigt til ansigt</i>. Schultz. Uddrag: <i>Personcentreret tilgang</i> s. 118-123, <i>Vejledningsrelation</i>: s. 171-177, <i>Vejledningsforløb</i> s. 189-193, <i>Spørgsmål</i>: s. 274-284. Thomsen, Skovhus og Buhl [2013]: <i>Hvorfor vejledning i fællesskaber og grupper? I: At vejlede i fællesskaber og grupper</i>. Kap 2. Schultz

Tirsdag 2. september 2025:

Kl. 8.30 – 11.00	Fortsættelse af modulet "Vejledning i efterskolen" fra i går Desuden en overordnet intro til praksisopgaven. v/ Mette Førby Larsen	
Kl. 11.00-12.00	Min vej til vejledning Vi skal dykke ned i jeres egne erfaringer med vejledning. Hvem er du selv blevet vejledt af undervejs i livet – og med hvilken virkning? v/ Mie Juul Ingerslev	
Kl. 12.30	Frokost	
Kl. 13.30 – 15.00	Hvad giver vejledning eleverne med? Hvilke oplevelser og erfaringer har eleverne med vejledning på efterskolen? Hvordan kan vejledning bidrage til, at efterskoleeleverne bliver livsduelige, dannede mennesker, der er i stand til at træffe kompetente valg for fremtiden?	Litteratur Poulsen, Bo Klindt m.fl. [2016]: Udsyn i udskolingen. Kapitel 4. https://vpt.dk/sites/default/files/2016-09/Bog%20om%20Udsyn%20i%20Udskolingen.pdf Jensen, Ulla Højmark [2017]: <i>Muligheder for karrierelæring – om</i>

	v/ Ulla Højmark Jensen	eksperimenterende obligatorisk brobygning og brobygningsrelaterede aktiviteter på efterskolerne. Efterskoleforeningen. kortlink.dk/efterskolerne/2qges
Kl. 15.00-16.00	Eftermiddagspause og mulighed for frisk luft	
Kl. 16.00 – 17.30	Vejledning i et historisk perspektiv Glæd dig til en spændende indføring i vejledningens historie i Danmark fra eksperimenter i Psykofysik Laboratorium til professionalismisme og mere politisk styring. v/ Peter Plant	Litteratur Plant, Peter [2009]: <i>Fæste</i> . Studie & Erhverv/ Schultz, kapitel 1, s. 11-21.
Kl. 18.00	Aftensmad	
	Friaften Aftenens program er fri til samvær og sparring mellem kursisterne. Der vil være en lille servering.	

Onsdag 3. september 2025:

Kl. 8.30 – 11.00	Hårde facts og bløde data i efterskolevejledningen – part 1 Vi ser på, hvilke krav og deadlines efterskolevejledningen skal leve op til. Desuden drøfter vi årsplaner for efterskolevejledning Der vil være indlagt øvelser og blive arbejdet med værktøjer på bl.a.ug.dk. Desuden en gennemgang af funktioner på optagelse.dk v/ Bjarne Frandsen & Mette Førby Larsen	Litteratur Optagelseskrav til ungdomsuddannelser: https://www.ug.dk/optagelse-til-ungdomsuddannelse Uddannelse og Job https://emu.dk/grundskole/uddannelse-og-job
Kl. 11.00-12.00	Intro til praksisopgaven mellem internaterne Formål og praktisk udførelse. Brainstorming på emner og dannelse af eventuelle sparringsgrupper. v/ Mette Førby Larsen	
Kl. 12.00	Sandwich, farvel og på gensyn	

Program for andet internat: 23.-34. oktober 2025

Torsdag 23. oktober 2025:

Kl. 10.30 – 12.15	Fremlæggelse af praksisopgave Deltagerne præsenterer deres praksisopgave for hinanden: Hvad gjorde vi? Og hvad har vi lært? Refleksion og feedback. <i>v/Mette Førby Larsen</i>	
Kl. 12.30	Frokost	
Kl. 13.30 – 15.30	Fortsat præsentation, refleksion og feedback af praksisopgaver <i>v/ Mette Førby Larsen</i>	
Kl. 15.30-16.00	Frisk luft	
Kl. 16.00 – 17.00	Implementering af integreret vejledning i praksis Et er gode intentioner, et andet er, hvordan man implementerer integreret vejledning i praksis. Her er et afgørende element et tæt og understøttende samarbejde med ledelsen på efterskolen. <i>v/ Troels Aamand, forstander Bjergsnæs Efterskole</i>	
Kl. 17.15-18.15	Unge overgang til ungdomsuddannelse Hvad karakteriserer unges overgang til ungdomsuddannelser? Hvad kan udfordre og hvad kan smidiggøre overgangen? KUI er en stærk samarbejdspartner for efterskolevejledning, og Anne Marie giver sit bud på, hvad der karakteriserer det gode samarbejde. <i>v/ Anne Marie Nyborg, Leder af UU Sydfyn</i>	
Kl. 18.15-19.30	Aftensmad	
Kl. 19.45-20.45	Fællessang Så er det tid til en vejledningssangtime. Mathias fører os igennem sange fra Efterskolesangbogen under overskriften "Hvad det er, de vil med livet". Efter sangtimen vil der være en lille servering og mulighed for hygge og samvær <i>v/Mathias Bejer-Pedersen, lærer og musiker</i>	

Fredag 24. oktober 2025:

Kl. 8.30 – 11.30	Hårde facts og bløde data i efterskolevejledningen – part 2 Vi fortsætter hvor vi slap fra sidste internat og kigger på aktuelle opgaver for vejlederen. Desuden sætter vi fokus på hvordan vejlederopgaven har ændret sig med afskaffelse af UPV – herunder <i>hvordan identificerer man elever med særlige behov for en skole- og vejledningsindsats?</i> <i>v/ Mette Førby Larsen og Bjarne Frandsen</i>	Medbring egen computer og et login [Medarbejder-NemID] til optagelse.dk
11.30 – 12.00	Opsamling Vi kigger tilbage på kursets indhold og ser sammen på, hvad de nye indsigter kan bidrage med i udviklingen af egen vejledningspraksis. <i>v/ Mette Førby Larsen og Bjarne Frandsen</i>	
Kl. 12.00	Sandwich og afrejse	

Praktiske oplysninger

Kursussted:	Kursuscenter Brogaarden, Abelonelundvej 40, Strib, 5500 Middelfart
Tid	Kurset består af to internater: • Første internat: 1.-3. september 2025 • Andet internat: 23.-24. oktober 2025 Imellem internaterne arbejder deltagerne med en praksisopgave, der tager udgangspunkt i egen vejledningspraksis.
Tilmelding	Senest den 29. juni 2025
Deltagerpris	12.500 kr. Prisen inkluderer overnatning i enkeltværelse med delebad og fuld forplejning
Deltagerantal	Max 33 deltagere
Betaling	Optrækkes af Efterskoleforeningen
Framelding	Tilmeldingen er bindende efter den 29. juni 2025
Kursusleder	Mette Førby, Bjergsnæs Efterskole, mfl@efterskolerne.dk